

Factsheet WEB*

Wat is de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB)?

Het budget van de WEB moet besteed worden aan opleidingen gericht op het verbeteren van de Nederlandse taal en rekenen (waarbij inbegrepen digitale vaardigheden). Gemeenten kunnen naast formele trajecten ook non-formele trajecten inkopen, dat wil zeggen dat het traject niet hoeft toe te leiden naar een diploma.

Doelgroep van en leerdoelen in de WEB

De doelgroep van de WEB zijn niet-inburgeringsplichtige volwassenen (18+).

Met het educatiebudget kunnen de volgende opleidingen gefinancierd worden:

- a. opleidingen Nederlandse taal en rekenen, gericht op alfabetisering en op het ingangsniveau van het beroepsonderwijs;
- b. opleidingen Nederlands als tweede taal, Programma I en II die opleiden voor het diploma Nederlands als tweede taal, bedoeld in het Staatsexamenbesluit Nederlands als tweede taal;
- c. opleidingen Nederlands als tweede taal, gericht op beheersing van een basisniveau Nederlandse taal;
- d. opleidingen Nederlands als tweede taal, gericht op alfabetisering;
- e. bij ministeriële regeling aan te wijzen andere opleidingen.

Bij de opleidingen NT2 wordt het Raamwerk NT2 gebruikt. Voor NT1 worden de Standaarden en Eindtermen gebruikt (zie www.steunpuntbasisvaardigheden.nl). Voor de opleidingen onder a, c en d kan diploma-erkenning aangevraagd worden via DUO en die kunnen vervolgens als formeel aanbod gelden, niveauverhogende educatie dat afsluit met een officieel diploma/certificaat.

Soort aanbod en aanbieders

De WEB maakt onderscheid tussen formeel en non-formeel aanbod:

- *Formeel aanbod* is doelgericht en georganiseerd aanbod waarvoor deelnemers ter afronding een diploma of certificaat krijgen dat door OCW wordt erkend, bijvoorbeeld een inburgeringsdiploma of Staatsexamen NT2. De aanbieder moet voor dit type aanbod een diploma-erkenning hebben voor opleidingen taal en rekenen in het kader van de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB). Aanbieders zijn bijvoorbeeld roc's of taalaanbieders. Deze trajecten worden in elk geval begeleid door gecertificeerde docenten.
- *Non-formeel aanbod* kent een veel grotere diversiteit dan formeel aanbod. Kenmerk voor al het non-formele aanbod is dat het buiten de reguliere, erkende opleidingen valt en niet per definitie afsluit met een erkend diploma volgens de WEB. Voor gemeenten maakt het Steunpunt Basisvaardigheden het volgende handzame onderscheid:
 1. Sociale activering: Aanbod waarbij het doel van het aanbod is dat mensen actief worden en contacten hebben buiten hun eigen kring – niet zozeer dat zij echt hun lees- en schrijfvaardigheidsniveau verhogen of een taalniveau omhoog gaan. Alle leereffect is meegenomen, maar de primaire doelstelling is activering. Denk daarbij aan buurthuizen waar deelnemers vooral samen koffie drinken onder het mom van 'taalles', taalmaatjes voor buitenschools leren, taalcafé's en dergelijke. Ook thuislessen vallen in deze categorie.
 2. Laagdrempelige educatie: Als leeders wat actiever zijn (geworden), dan past een traject waarin het doel is om het taalniveau te verhogen of te werken aan lees- en

schrijfvaardigheid. Dit type aanbod is nog zeer laagdrempelig en hoeft niet gericht te zijn op een hele niveaustap. Denk hierbij aan deelnemers voor wie de stap naar een 'les' en 'school' te groot is om welke reden dan ook. Dergelijke vormen van dit type aanbod worden voornamelijk door NT2-leerders bezocht en begeleid door non-professionals(vrijwilligers), in groepjes in de bibliotheek of moskee, of combinaties van taal en sociale activiteiten bij welzijnsorganisaties. Als leerders eenmaal de smaak te pakken hebben, kunnen zij doorstromen naar een volgende categorie van het educatieaanbod.

3. Niveauperhoging, zonder afsluiting met een certificaat/diploma: Educatie in deze categorie bestaat uit trajecten die doelgericht werken aan substantiële en gerichte niveauperhoging in de betreffende basisvaardigheid: taalverhoging, alfabetisering, rekenen. Bij deze categorie is die niveauperhoging veelal van direct belang voor het functioneren van de deelnemer, echter zonder de noodzaak van afsluiting met een erkend diploma – bijvoorbeeld cursussen taal en ouderbetrokkenheid of Nederlands op de werkvloer. Deze categorie is in nagenoeg alle andere opzichten vergelijkbaar met aanbod dat wel wordt afgesloten met een erkend diploma en dat een diplomaerkenning heeft (het formele aanbod).

Non-formeel aanbod kan door verschillen de aanbieders worden verzorgd. Niet alleen door roc's of particuliere aanbieders, maar ook bibliotheken, welzijnsorganisaties, buurthuizen en vrijwilligersorganisaties. Soms werken deze partijen samen, bijvoorbeeld bibliotheken en vrijwilligersorganisaties of roc's of particuliere aanbieders en vrijwilligersorganisaties.

Wie bepaalt wat en wie betaalt wat?

Vanaf 1 januari 2015 zijn gemeenten zelf verantwoordelijk voor het educatieaanbod. De financiële middelen worden verdeeld over de 35 *arbeidsmarktregio's*. Elke regio maakt gezamenlijk een Regionaal Educatieplan waarin ze beschrijft welk soort aanbod zij wil regelen en voor welke doelgroep. In het plan hoeven de regiogemeenten niet allemaal hetzelfde te doen: de gemeenten kunnen er ook voor kiezen ieder individuele keuzes te maken.

Per regio is er één gemeente die een coördinerende functie heeft, de zogenaamde *contactgemeente*. Deze stelt samen met de collega's in de regio een regionaal programma educatie op en sluit in lijn daarmee overeenkomsten met educatie-aanbieders. Ook moet de contactgemeente verantwoording afleggen aan het Rijk over de besteding van de educatiegelden.

Tot en met 2017 moeten de gemeenten nog per jaar een afnemend percentage (75%-50%-25%) van het educatiebudget besteden bij een roc. Voor educatietrajecten kunnen ook andere gelden dan alleen het educatiebudget worden ingezet. Die keuze is aan de gemeenten. Behalve bij de verplichte percentages voor roc mogen gemeenten bij grote bedragen niet zomaar bepalen wie de aanbieders zijn: dan moeten zij aanbesteden om te bepalen welke aanbieders WEB aanbod gaan uitvoeren.

* Brondocumenten:

- *Servicedocument wijziging regelgeving educatie* – versie 1.0 – 23 juni 2014, Steunpunt Basisvaardigheden.
- *Factsheet over de nieuwe wet op volwasseneneducatie*. Het Begint met Taal, januari 2015,
- *Meer mogelijkheden. De transitie van educatie naar het sociaal domein. Een Handreiking voor gemeenten*. VNG, i.s.m. Stichting Lezen & Schrijven en Steunpunt Basisvaardigheden, oktober 2014.